

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptalálókak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és esztőtörtökön.

Szerkesztőség: Csendes-utca, TÓTH-féle ház.

Kiadóhivatal: Csendes-utca OLÁH-féle ház.

A ki a víztől fél?*)

Ugyanazon estén, midőn a paksi szerencsétlenség megeseit, — Baján ültünk . . . szállóban egy asztal körül, a mint a véletlen bennünket összehozott.

A velőtrázó rémhír Paksról asztalunkhoz is eljutott. Egy fiatal ember, a ki szintén asztalunk mellett ült, első pillanatban, mint villámot találva, összereszt, s elég hangosan sutogta:

„Oh, te jó anyám!”

Egymásra néztünk, ami az idegen figyelmét se kerülte ki. Német-alföldi volt.

Ő törte meg a csendet.

„Észrevettem uraim — szólott — hogy önkénytelen magamviselate a szerencsétlenség hallatára önök előtt Egymásra néztünk, ami az idegen figyelmét se kerülte ki. Német-alföldi volt. Ő törte meg a csendet. „Észrevettem uraim — szólott — hogy önkénytelen magamviselate a szerencsétlenség hallatára önök előtt

Mi felkértük, hogy csak legyen egész bizalommal hozzánk s ő így kezdé:

„Egyetlen fia vagyok a két év előtt elhalt gazdag özvegy B-nek Rotterdamban. Midőn jó anyám végső óráját közeledni érzé, magához hivatott, megragadta kezem, s halk hangon szólott: „Egyetlen fiam, miután tudod, hogy mindkét öregapád a nyílttengeren hajótörés által veszték éltüket, sőt boldogult atyád a Rajna hullámai közt lelte halálát, arra kérélek, esküdjél meg, hogy soha sem hagyod el a szárazföldet és soha se fogod életedet egy uszó forgalmi eszközre bízni.

Megesküdtem, ezen utolsó kívánatát teljesíteni s szentnek tartani, mire ő megnyugodva karjaim közt lehelt ki lelkét.

Gyászszal eltelve, nem hagytam oda tavaly az anyai házat; de az idén elhatároztam, hogy utazom s rekognoskálók, vajjon elhunyt atyám egyik régi kedvezet terve nem volna-e keresztülvihető it?

Ugyanis ő azt az eszmét érlelte agyában, hogy Brazíliában Jávában levő kavé ültetvényeit anyám többszöri kérelmére csakis oly esetben fogja földelni, ha Magyarország alföldében az éjszakai gyűrűkárpátok folyópártjain, s egyáltalán a Tisza-völgyben vásárolhatna földet, kávéfáit ott ültetve el, melynek virágzó tenyészetése

*) Ajánljuk e közleményt lapitársaink szives figyelmébe. A szerk.

íránt ő egyáltalán semmi kételyt nem táplált. — En keresztülutaztam Belgium, Franciaország, Olaszországon mindentűn érintve a tengeri városokat, magamnak a kávépárt felől a szükséges információkat beszerezni, s így jutottam Fiuméba, hol néhány napig időztem, hogy megcsodáljam amaz óriási erőket, melyekkel ezen tengeri kikötő a magasba tör, de azért is, mert Nagyvárad végpontja, hol ismét törekvésem ezéjja fekszik.

„Tiltott italok édesek.”

Ha az előbb említett esküt anyámnak nem tettem volna, bizonyára sokkal kevésbé éreztem volna magam odavonzódná a tengerparthoz, hogy a habzó hullámokat vagy folyó partjához, hogy nyugodt tovafoylását megfigyeljem. Ennél fogva Fiuméből Báltaszékiig akartam menni, s azután ide Bajára utazni, hogy itt is eltöltsék egy napot.

Igy tehát csak Báltaszékiig váltottam jegyvet. A kishallás alkalmával megkérdeztem, hogy melyik vonat vezet leghamarább Bajára? Válasz helyett harsogó kacajjal hallatszott. Elég az hozzá, hogy a dolgok oly állapotáról szereztem itt tudomást, minőről a külföldön senki még csak nem is álmodik.

Miután pedig Gombosnál se lehetett keresztülutaznom, mivel a jármű itt is uszó gép, kénytelen voltam hogy Bajára juthassak, — melyet mindenáron látni akartam — Dombóvárra visszamenni, föl Budapestre, azután Szabadkára s így végre Bajára.

Oly distanczia, minőt még Krupp-féle ágyúval se lehet egykönnyen elérni, s melyet 3—4 napi vasúti sínenken való 4000 kilométernyi utazással tehet meg az ember.

Voila! itt a magyarázat arra nézve, hogy oly mérvben meglöbbsentem a gyászshir hallatára, s kedves jó anyám élénk emlékére.

Most azonban arra kérem önöket uraim, sziveskedjenek megmagyarázni, mi az oka ezen abnormitásnak, mely bizonyára unikumot képez a forgalmi politikai világban?

Hogy közepette a magyar alföld kővér síkságán végigfektessenek egy sín-sugarat az ország kereskedelmi szemefénye-Fiuméig s éppen ott szakítják meg a pályát, a honnan az 500 kilométer hosszú államvaspályán az ország egyetlen tengeri városába a tápszert vinni kell?

Balaton mellől.

B.-Füred, aug. 18.

— Oh milyen vagy! Nem hiába a Balaton melléknél születél! Varázslat ineselkedik körülötled; alkotásod olyan légiés: melegenlő öled redőzete festői; karjaid nyomása süppedő; lehelleted, mint a fenyőfő illata; hallgatóságban bágyszó vágy, örvénylő álom, minden értelem benne van . . . Mi a neved? De minek is neked a név, — a gyönyörzert kimeríti éretted az édes szókészlet minden kútjéjét! . . .

— Kerülj! Én a semmitetés, a télenység, a bünök anyja vagyok.

— Áldott legyen, a ki alkotott! Torpe a bünök nemzetiségűje, ha azoknak anyja nem te vagy.

Oh, milyen édes lehet a vétekezés teveled; hadd kárhozom el érteid, vétekezésűd édes anygálom . . . Kövessünk el egy balatonmelléki levelet.

Szerelmünk zálogát bízzuk a „Zombor és Vidéké”-re, erre a derék — angyalesindóra, a ki a realizott kisledeknek érdemük szerint gondját viseli; kit keblén, kit szive fölött hordoz, „Tárcza”-jában melengtet; van, a ki a hátulós zsebébe: „esarnok”-ába jut; és ha ki is tolja egyik másik gondolat szemét egy kiharapott szóval, kitöri egyik másik újat-fogat egy sajátórával, — de azért mindegyiket az — örökkévalóság számára neveli! . . .

A bevezetéshez íme, milyen mesteri indulót vor a gyepfő és a lombhozott rovarvilága; a fényes apróság fuvó és vonó hangszereinek keresztül zümmög a közöcs ezikáda, a ezimbalmos tücsök, és egy, — alighanem badacsonyi-virág borától mámoros dongóméh bassusa. . . . A cserfa galyán egy rigó pikulázik . . .

Mennyit ér itt a „puszta lég”, az a pusztalég, a melyről Bánk-bán keserő pohara olyan fumigatióval, a pemettefő keserűségével nyilatkozik. Szerenczét elgételt ennek a pusztalégnek, melynek úde lengetege hullámlásába hozza kedélyünket. Leszakaszott egy lantot a közeli fűzfáról.

Egy két gondolatnak már nyakába vettem a kautárt: egy két eszmét már beköböba vertem, szinte eszörmpöl rajtuk a rimek bífüce . . . Szentséges Apolló könyörölni!

Sorrol sorra fáj, mikép vesz el az esztergály alatt a benyo-

mások románca, hogy kopik le a formába-gyömészölés alatt a gondolatok himpora . . .

Hah! A körülrajzolt ideák szunyog-rajja egyszerre szétriad egy eszendő kacajától, az egész hangzó erdő megkivánja, elkappa tőle a józú nevetést. A park lejtős ösvényén egy tarka lapda gurul felele; nyomában lelkendező futással, kitorjlesztett karokkal, — mintha repülésre volna indulóban — egy rózsaszínű pille, egy kacagó leányka, a kinek felélel az arcza a Balaton levegője már hozza felfelé az egészségű hajnalpirosságát. Jaj! A nevetés hirtelen keserűsírásra fordul.

Mi történtetett? Hát az, hogy a széles utat vándorló hangyalógók fekete patakja szeli át, és a szőkevény lapda egy ilyen hangyaáradat közepén állt meg . . .

A megrömlött gyermek sugártörő könnyein igyekszik a lapdát szemmel tartani, hogy az valamikép az apró szörnyetegek révén el ne sikkadjon . . .

Kézrekeritem a eselzővő lapdát, és megkötöm fűrdői ismeretségeim legkedvesbűköt a kis Boray Margittal.

Mert ismeretséget kötni, sőt össze-vissza kötni is könnyű itt, ahol a környezet, a szórakozás közös. Szenvető emberekkel szemben kitűnő hűje a közeledésnek az, ha magunknak is bajunk van. Ha nincs: szenvedélyek.

En részéről „bronchial-catharus”-t tetetek (hejtöttem baka-koromban) és ezzel a kegyes simulatőrrel, tapasztalom, milyen pompásan lehet az új ismerősöket lebilincselni.

Minden beteg ember epikai kényelemmel szereti a baját ismeretelni, s könnyebben viseli sorsát, ha mást is szenvedni lát. Az igaz, hogy nem sokára vizsgát tehetek a — körsiméből.

A f. szőlősi plébános, példánl, igen derék, világlátott férfiú, a köznyelk lelkes bajnoka; érdeklődését mindenben a hazafias szempont köti le; hanem — borzasztan ismeri a gyalró emberi test gépezetét is. Tudja, hol fekszik a lép, mit csinál a máj? A tündő eszesain járatos, a szív pitvarában otthon van, a gyomorfalak freskóit ismeri, a vesekövekkel éppen kockázik. Az orvosi receptet hieroglypháit felakadás nélkül olvassa, és hiszem, hogy ő, ama bizonyos kulái vizsgálóbíró jegyzőkönyveinek titkát, — melyen anyai végtárgyalás zátonyra került, — könnyedén megfejtené.

Egy t. . . ügyvédben már a kétlábú tagadás és az elége-

A „Zombor és Vidéke” tárczaja.

A hűtelenhez.

Szent esküvel ígérted,
Hogy értem ég szíved;
S e drága esküvéssé
Elhittém én neked!

Elhittém én! . . . hiába:
Ilyen a szerelem . . .
Vakon hiszi a kába:
A nő nem hűtelen . . .

Oh! esküszte lányka!
Lógy boldog! . . . ég veled!
Menj hát a nagy világba,
S szeres, a míg lehet.

De hogyha majdan téged
Már senkimen szeret,
És sírva visszakéred
Első szerelmedet:

Nem lesz késő s hiába, —
E szív még megbocsát;
De csak egy pillantásra,
Hogy rajtad nézze, lássa
— A gyáva koldulást!

Szabadka Gyula.

Szívaványnézésekor.)*

As úr saájából hallá
Hajdan Noé apának,
Hogy nem bocsátand többé
Ösönviset roának.
Tudjuk hát, hogy földie
Nyugodtan alhatunk;
Nem tudjuk, hánysszor bánta
Szavát meg az urunk.

Révész Ernő.

*) Megjelent az Estközönségben.

Első katonai tanulmányaim.

(Kiegészítések a katonai életből.)

Némethöl: Sísphus.

II.

Első csinyeim egyike az volt, hogy egy kutyát szereztem. Ámbár egy minden évben ismert parancs határozottan mondá: „A lakatnyában kutyáknak, őrmesterőt lefelé, tilos tartózkodni”: de én egy ilyen keserves fogalmazott parancsot nem vettem oly szigoron. Sőt a kutyák sem vették oly szigoron, mert éjjel-nappal tucatz számra szaladgáltak a lakatnya udvaron, melyeknek se uruk, se rangjuk nem volt; sem őrmesterőt lefelé, sem fölfelé. — Amint egy este az udvaron át hazafelé mentem, közelgett felém egy nagy példány ezen kitiltott kutyáknak, s oly alázatosan csóválta farkát, mintha ő Schleicherle őrnagy lett volna, én pedig az ezredes. A mily nagylelkű voltam azon időben, elhatároztam, hogy megajándékozom a kutyával — őreg őrmesteremet, s a nagy kutyát magamhoz vettem. „Micsoda dögöt hozt itta maga?” kérde a vén esch, midőn én az oldalamon méltóságosan lépkedő komondorral beléptem. „Őrmester úr, ez egy valódi angol-rokafogó, melyet egy ismerősöm Londonból küldött.” — „Menjen, hagyjon fel!” morgott az őreg a „rokafogót” gyanus pillantásokkal megérvete, míg én a világos szobában egy fal és családnelküli kuvaszknak ismertem fel. — „Valóságos angol rokafogó, őrmester úr!” mondám ismét meggyőző komolysággal; „engedje meg, hogy önnök ajándékozzam.” — Az őreg zsugori volt, s úgy számított, hogy a nagy kutyát valahogy értékesítheti, s így szolt: „Hát köszönöm. Persze, meg nem tarthatom e „kamaszt”: de majd egy barátomnak adandom kinek nagy kedve telik a kutyáknak.” — Ez alatt „a kamaszt” képzeltel a kutyával nem fedték az őrmester ágyára, s úgy látszik sorsának így vértelen, kedvező fordulatnál gondolkodott.

„Pst! Pst! Kuss!” kiáltott az őreg. A „rokafogó” egy udvarias, de végték tagadó morgással felelt. Hé, hogy hívják a kutyát? — kérde az őrmester. „Amorka”, felelém én meggondolatlanul, habár gyanítom hogy a kutya semmi nevet nem ért. „Téhat, Amorka, minden ami megengedhető; de le kell menned,” mond az őreg közelebb lépve. „Marsotmorka!” Ismételt udvarias sajnálkozás a kutya részéről. Ezalatt én lefelejttem és az ágyból kényelmesen néztem az alkudást. Ez eleinte igen diplomacius természetű volt; jóakaró rábeszélés az egyik, — halk morgás a másik részről.

De az őreg látván ékesszólásának eredménytelenségét, a kutya pedig már itt-ott hangosan vakkantva, a vén esch egy óles pipaszárat vett elő, minden oldalról megmutatta azt elfelolenelek s laconicusan mondá: „Még vagy se?” Ezen utimatumba a kutya cabinet egy rekedt vonítással s az evő szerszám vészjelző visorításával felelt. Mindkét fél áthavta lenni látszott az így szentsége által, s az akadás annál bizonyosabban volt várható, mivel én, mint a közlepelésnek nagy ellensége, a legesélyesebb békítést sem kísérletet meg.

Most felébredt a már két óra óta ép oly nyelen, mint édesen alvó Mátyás, s az álmos ember egész szemtelenségével állítja hogy a kutya vagy veszett, vagy örült! A manipulálás gyorsan összeszedte fegyverzetét, a kutya rövid diadal vonítást hallott; azután általános halotti esend. Mátyás kissé felemelkedett agyában, a „veszett” ehet jobban szemügyre veendő. Nem tudom, az eddig észre nem vett nagy tömeg felmerülése-e, vagy csak Mátyás orra hozta-e a „rokafogót” újra dühbe; de az most egy borzostó esztavonitással rohant Mátyás agyának, míg ez segítségért kiabálva, ijedten tört el a vastag gyapjú takaró alatt. Felhasználta az őrmester ezen pillanatnyi előnyt, s felmászott az iróasztalra kivonva kardját.

Most borzostán kezdte tűzölni az őrmester, mert az asztalon volt elég löveg: vonalzó, papírról, poroszszelence s végre az óriási parancs-jegyzőkönyv is vékonyháló reptat az ostromoltmal, s ezenközben felharoszott az őregnek borzostó kiáltása: „Üssétek! Szürjétek le! Verjétek agyón!” Ez használt; a „dög” leugrott az ágyról, Mátyás terítőtjét is magával rántva s a vastag könyvre vetve magát, borzostó vonítással kezdi tépni a szikaj kenesőrét és más ily, a hadi tudomány alapelemeiről szóló rendelkezet, annyira, hogy a papír foszlányok nagy mennyiségben reptek szanaszét.

Ez a vén őrmestert teljesen kihozta sodróból. Magas örhélyéről rikédő hangon predicált az őreg, s az egész zúrvagor okojának engem jelentett ki; hozzátéve még, hogy ez a legzavart sérelem a császár, az őrmester, a haza iránt. En természetesen minden felelősséget az őregre toltam, a takaró áll megváratgatva, hogy a világ összes törvényei szerint: minden — a háziállat által elkövetett — kárért annak gazdájára vonandó kérdőre: Azonban az elajándékozásnál fogva, ő, az őrmester a kutya gazdájára, s így a parancs-jegyzőkönyv is az ő számlájára lett eltelve.

A vastag Mátyás pedig hallgatott; valószínűen holtak tetette magát, hogy a dühös ehet tévúra vezesse; hanem a hermetice gyapjutakó alatt vastószerűen nagymértékben izzadt. A „rokafogó” pedig ezalatt oly felfogással tanulmányozta a jegyzőkönyvet, a melyet (t. i. felfogást) még hozzá hasonló személyeknél nem tapasztaltam. A könyveg összeszavarsáról és töltenyáská laconizáló szolo legegomplicáltabb parancsokat oly tudos fizionomiával olvasta és elemelte, hogy én egy pillanattal sem kitévedtem, hogyha rákerülne a sor, — a „rokafogó” a legszebb csatákat ép úgy mint bármely szakember — elveszté.

A vén esch azonban mindenáron meg akarta nyerni a esatát, s elővéen kardját, mint valami hajító dárdat oly erővel sujtotta a kutya felé, hogy az a jegyzőkönyvbe fúródva megállt; a „rokafogó” pedig ámbár ép bérrel volt, de rémülve futkározott körül a szobában, és oly vonítást vitt végbe, hogy az egész lak tanya allamirrozva lett.

A legrosszabb azonban az volt, a dologban hogy mindenek előtt szomszédok, az aluszékony és „pokrocz gormbaságú” Mäusel főhadnagy lett allamirrozva; mert egyszerre ott állt az ajtóban éjjeli ruhában és fegyvertelenül s beküldött: „Hogy az őrdög —.” — Többet nem mondott, mert a meg-rémült kuvasz meglátva a nyitott ajtot mint egyedüli szabad utat, a főhadnagy ur lábai közt oly gyorsan kiugrott, hogy a nagy sietés-ségben még egy jókora darabot is magával vitt Mäusel ur alsó nadrágjából, melyet pajtasának, mint ezen kaland kézzelfogható bizonyítékát és diadalmi jelet elrabolt.

Téhat a kutyától megszabadultunk volna, hanem most meg egy dühögő feljebbvalónk állt előttünk szikrázó szemekkel, ki az elővizsgálatot, bizonyító eljárását és ítéletét a következő rövid szavaká foglalta: „Mindhármán együtt a pokrolázhoz! ... Rögötn mindnyáján le!”

dítá: „Őrmesteri szoba ez itt?? ... Nem! Ez egy valóságos disznó!” s hozzánk fordulva megjegyzte, hogy mindketten (én és Mátyás) torlik itte ittunk magunkat.”

Hiában akarta az őreg „alásán jelenteni”, hogy az egész fölfordulást én és a kutya okoztuk; hiában bizonyítottam én a napnál is világosabb ártatlanságomat, „le” kellett mennünk, s a vastag Mátyásnak ráadásul kellett jönnie, mielőtt a vérejték, melyet a kutyától való félelem sajtolt ki, — megszáradt volna.

En azon éjjel nyugodtan „áltem”: „Ártatlanságom” tudata és a vén esch savanyu arcának látása vigasztaltak. Az őreg egész éjjel bosszútól ilhvege (ellenem) virrasztott, a vastag Mátyás pedig sirva aludt el.

NOVELLATÁR.

Schlemihl Péter

csudálatos története.

Írta: Chamisso. — Fordította: Révész Ernő.

(Folytatás.)

Mennyire meghökentem, mikor azt a szürke ruhás embert mögöttem lépdelni láttam! Mingyárt levette a kalapját és meghajolt előttem úgy, ahogy még eddig seha senki sem.

Nyilvánvaló volt, hogy meg akar szólitani és ha gombolha nem akarok lenni, ki nem kerülhettem. — Én is kalapot emeltem, ismétlenül meghajoltam és úgy állottam ott a vöröfényen fódetlen fövel, mintha a lábam meggyökerezett volna. Merőn néztem rá félelemben, akár csak a madár, melyet kigyó bővítt meg. Ő maga is nagyon zavartnak látszott; föl nem vette a szemét, több ízben meghajolt, közelebb került és halk, trémázó hangon szólitott meg, mint egy kéregető.

— Engedjen meg az én tolakodásomért, hogy idemeréskedem ismeretlen kötetre; úgy kéréssem volna. Könyörgök alásán. — De az isten szerelmére uram — pattant ki az én felszém — mit tehetek én olyan emberért, aki — mind a ketten visszhökentünk és úgy emlékszem elvörösödünk.

Egy pillanatnyi esend után megint megszólitott:

— Azon rövid idő alatt, amelyben szerencsem volt az ön közelében lehetni, uram, — engedje meg, hogy elmondhassam — jó egy párszor igazán kimondhatatlan csudálkozással szemléltem ezt a különösen szép árnyékot, amelyet ön mintegy nemes megvetéssel vet maga eléjé, amékkül hogy csak rá is bederítve; szemléltem — mondom — ezt a pompás árnyékot itt a lába előtt. — Bocssása meg az én követelésemet. Nem volna kegyed netalán — talán talán hajlandó az árnyékát nekem átengedni?”

Elhallgatott s fejében mintha valami malomkerék kezdett volna kepelölni.

Ugyan mit tartsak e felől a különös ajánlat felől? Megvenni az én árnyékomat! Bizonyosan megháborodott, gondolom magamban, és egész elváltozott hangon mely az ő alázatoságához jobban is illett, így feleltem:

„Éjnye, édes barátom, hát nem elegendő önnök saját árnyéka? No ez oszt igazán különös egy ötlet volna.”

Szavamba vágott: „Akad ám az én zsebében uram, ami becses lehet az urra. Ezen fölbecsülhetetlen árnyékért a legnagyobb árt se sokalom.”

Borzongás futott át megint rajtam, amint a zsebére emlékeztem, és föl nem foghattam hogy is tudtam per, édes barátom! szólitani. — A legnagyobb udvariassággal igyekeztem jóvá, tenni ebbéli hibámat.

— „De, uram, bocssásan meg az ön alázatos szolgálójának, nem engedem értem mi a szándéka. Az árnyékot — de hogy is —? Szavamba vágott: „Én csak uraságod engedélyét kérem, hogy itt mingyárt állóhelyében felvehessem és eltehessem ezt a nemes árnyékot. Már hogy hogyan végezem, az az én dologom. Ellenben osztán elösmérensen jelöl szabad választást engedek az urnak azok közül a drágaságok közül, amik a zsebében vannak. Van itt: varázsvessző, varázsgyűrű, bővíós kalap, szerencsetállér. No de ezek nem önnök valók. Meg van itt Fortunatus kalapja, kijaivirta, hogy tartós legyen; aztán olyan erszény, mint az övé volt ...”

— „Fortunatus erszénye!” — vágtam szabálva és bár nagy volt a félelelem, ez az egyetlen szó minden gondolatomat lekötötte. Szédülés fogott el, és mintha koronás tallérok táncoltak volna a szemem előtt.

— „Méltóztassék ezt az erszényt megtekinteni és kipróbálni.” Zsebéből egy középnagyságu jól összeavart erős kordovánból erszényt vett ki, mely két vaskos szíjra ráz és kezembe nyomta. Belenyúltam és tíz aranyat vettem ki belőle, majd újra meg újra tíz-tízett. — Hirtelen odanyújtam a kezem: „All az akku. Enyém az erszény, árnyékom az oné.”

Visszaparolozott, mingyárt letérdelt és csudálni való ügyességgel lehántotta a furól árnyékomat, fölvetve, összességölgette meg összehajította és eltette. Fölkelt a földről, meghajolt előttem és visszament a rózsaszals alá. Úgy tetszett, mintha elfojtott nevetését hallottam volna onét.

En meg marokra szoritottam az erszényt. Köröletlen köröskörül vöröfényes volt a föld és én nem is voltam még vele tisztában, hogy voltaképp mi történt itt.

II.

Végre magamhoz tértem s igyekeztem eljutni ezen helyről, ahol már aligha volt valami tenüvalóm. — Legelőszörben is tele-raktam a zseljeimet arannyal s aztán nyakam körül kötöttem az erszényt és kebleme dugtam.

Észrevétlenül jutottam ki a parkból, az országútra értem és a város felé vettem utamat. — Amint úgy magamban elmélyvede a kaphoz közeledtem, kurjantást hallók: „Ifjú, hé, ifjú, álljon csak meg!”

Megfordultam, egy őreg aranyat viselő kiabálta utánam: „No do mért is nem vizgáztok az őreg: elvesztette az árnyékát!”

— „Köszönöm, anyókám.”

Egy aranyat dobtam oda neki a jóindulatú figyelmzetéséért és a fasorba léptem.

A kapuban meg az őr szájából hallom: „Hol hagyta el az

ur az árnyékát?” Mingyárt utána meg egynehány asszony mondta: „Jézus Mária, ennek a szegény embernek nincs árnyéka!”

A dolog kezdett bosszantani, aggódalmasan kerültem ki, hogy napra jöjjek. Hanem ez nem sikerült mindenütt; nem pld. a széles utcában, a melyen át kellett vágnom és pedig szerencséslegemre éppen mikor a gyerekek iskolából jöttek.

Egy átkozott püposhátu gazkölök (akár ha csak most lát-nám!) rögtön rájött, hogy híválva vagyok az árnyékunk.

Hangos torokkal árulta el ezt a kálváros összes irodalmi suhanczainak, akik rögtön a megkritizálásomhoz fogtak és elkezdtek sárral hajigálni.

„Jézus, szegény emberek magukkal hordják az árnyékukat, ha kijönnek a napra!”

Hogy megvédelem magamat tőlük, teli marokkal szór-tam az aranyat közéjük és egy bérkoesiba ugrottam, amelyhez könyorolotes lelkek segítségével jutottam.

Amint a koesiban magamra maradtam, keserves sírásra fakadtam.

Az a sejtésem támadt, hogy amennyivel többre becsülök a földön az aranyat érdemmel és erényvel, annnyival többre becsülök az árnyékot még magánál az arannyal is. S én, a ki ennekelőtte a gazdagságot áldozatul dobtam oda, csakhogy nyugodt legyen a lelkiismeretem, most az árnyékomat adtam cserébe hitvány arányért, — mi lesz osztályoztam e földön!

Nagyon izgattott voltam még, mikor a kocsi régi szállásom előtt megállt. Szinte megijedtem attól a gondolatól, hogy abba a nyomorúságos padlászóobába menjek.

Lehozattam holmitam, megvetőleg vettem át a batyut, egy pár aranyat dobtam oda és megparancsoltam a bérkoesicsnak, hogy a legelőkelőbb vendéglőbe vigyen. — Az épület éjszkanak fekdött, nem kellett naptal tartanom.

Megajándékozottam küldtem el a koestit, a legkülömb szobá-
kat folaltam le és amint csak lehetett bezárkóztam.

Mit gondolsz vajjon mihez fogtam?

Oh, édes Chamisso, még mikor teneked vallom is be, pí-
rutok. Kihúztam azt a szerencsétlen erszényt keblemből és való-
ságos dülhél, mely mint a lobogó láng, ömagát növelte bensőmben,
aranyat szedtem ki belőle, aranyat, aranyat és ismét csak aranyat
s a pallóra szórtam le és végiglépkedtem rajta, összeasörömpöl-
tettem öket és szegény szívemet a fényével és esengésével vidá-
mitandó, egyre több több érezet halmoztam rakásra, míg végre
magam is fáradtan döttem a kiveshalomra és kélelveg turkáltam
benne, hentergetem rajta. Ki nem nyitottam az ajtót, az éjszaka
is az aranyon végigterülve talált és ott helyben erőt is vett rajtam
az álom.

Rólad álmodtam. Úgy tetszett, mintha a te kis szobád öveg-
ajtaja mögött állnék s onnan nézék rád, te dolgozószalod előtt
ülnel egy esontváz és egy halom préselt növény közt. Heller, Hum-
boldt és Linné könyve volt előtted kinyitva, keretveden Goethe
műveinek egy köteté és a varázsgyűrű hevert.

Sokáig néztem rád, aztán a szobádban levő tárgyakra s is-
mét rát; hanem te meg se mozdultál, még lélekzetet se vettél
— meg voltál halva.

Fölelédtem. Úgy tetszett korán volt; az óram nem járt. — Mintha össze lettem volna verve; azonfölül még éhen-
szomjan is voltam, előtte való reggel óta nem ettem.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.*)

**Feketeselyem Faile Francaise, surah, satin, mervill-
eux, satin luxor, atlasz, damaszt, rípsz és tafeta 1 frt
10 krtól méterenkint egész 8 frt 85 krig (körülbelül 120 kü-
lönböző kvalitásban) széküld egy ruhák s darabokban vá-
mentesen házhoz Henneberg G. selymgyári raktára (es. és
kir. udv. szállító) Zürich. Minták postafordulattal. Levelek 10
kr. portóba kerülnek.**

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felölös kereszkös és kiadó-laptulajdonos:
DR. MOLNÁR GYULA.

HIRDETÉSEK.

Felhivás.

Bezdánban 40,000 frt alaptökével (felosztva 400 drb 100 frtos
bemutatóra szolo részvényre) takarékpénztár van alakulában, mely-
re alulírottak mint alapítók az alaptöke fele részét vagyis 20,000
frtot immár jegyeztek és így a másik fele rész vagyis 20,000 frt
ezemmel nyilvános aláírás alá bocsátatik.

Aláírás elfogad Zomborban: **Henneberg Sándor** ügy-
véd, Bezdánban: **Acay János** vaskereskedő.

A részvény aláírás a kereskedelmi törvény 151. §-a értelmé-
ben személyesen vagy meghatalmazott által is eszközölhető. Az
aláírást gyűjtő, a 10% beküldése mellett leveleiben részvény alá-
írásra szüntet felhatalmazható.

Az aláírás alkalmával részvényenként 10 frt biztosítéki összeg
teendő le.

Az aláírás biztosítéki összeg a kereskedelmi törvény 154. §-a
értelmében az aláírás záródjótól számítandó két hé lefolyása alatt
egybehívandó alakuló közgyűlés alkalmával, tekintettel a kereske-
delmi törvény 159. §-ára, a részvények névértéknek 30%-ra, az
az 30 frta kiegészítendő, a további 70% lefizetésére nézve az
alakuló közgyűlés hoz határozatot.

Aláírás záród **1887. szeptember hó 30-ika.** Túljegyzé-
s esetén aránylagos leszálításnak lesz helye, de csak a nyilvános
aláírásra bocsátott 200 drb részvényre nézve. 1—3

Bezdánban, 1887. augusztus hó 16-án.

Schwell Titusz, Henneberg Sándor, Tavasy Lajos.

Margitszigeti gyógy-fürdő.

Budapest főváros közvetlen közelében.

350 R. meleg artzi forrás, porcellán-, márvány-, kád- és kőfürdők zuhanykészülékkel, nagyszerű kert, 300 teljes kényelmmel berendezett szoba, társalgási terem, kábel- és beföldi telefon, távra összeköttetés, naponta zene.

Kóralakok, melyek ellen a margitszigeti tóvíz kedvező eredményt használtattott:

Köszvény, az ízületek, izmok, esonhartéria, ideghüvely, idült esz. A esz. köszvény, erómi behatások, typhus után fellépő hűdés, zsák, esonhartalmak, esonhart izületi bajokat, és külső részeket követő elváltozások. Fájalmas hegek, merevség, hűdés, hólyagok, vizelet, méh- és húly-bántalmak. Még arra is figyelmeztetjük a t. ez. közönséget, hogy a szigeten villamos fürdő dr. Barda legújabb rendszere szerint rendeztetik be, melyek a köszvény, esz. és ideg bántalmak, valamint a hűdés, és az ischiásnál a fürdészetben igen hatálos segédgyógyeszköz képez. A hévíz belsőleg eredményt nyújt: idült gyomorhurutnál és alhasi panaszoknál. A szigeten van gyógygyógyászati ellátva mindennemű ásványvizzel. Rendelő orvos: **dr. Veszprém.**

Berleteknek ugy a fürdő-mint a menetek együttes váltásánál árleghodós.

A szigeten lakó fürdővendégek a fürdő használatánál és a menetek-egykénel előnyben részesülnek. A fővárossal orankint keizer közlekedés.

A fürdő-idején tartama: május 1-től október elejéig.

Angusztus 20-ától kezdve a lakások rendes áraiból 20% engedély. 4-4

A lakások megrendelése a szigeten, a felügyelőségi irodában.

Budapest. A Margitszigeti felügyelőség.

Olcsó tűzifa.

Van szerencsénk a t. ez. közönségnek tudomására hozni, hogy a tűzifa árakat leszállítottuk, és pedig

a vasut melletti
raktárunkban kapható:

szlavonai szil hasábfá 4 kbm. 10 frt.
(a pályaudvaron) vagonokban 100 mtn. 60 frt.

a csatorna melletti
raktárunkban száraz, jó minőségű

cseserhasábfá 4 kbm. 13 frt.
bácska szil hasábfá 12 frt.

Ezenkívül ugyanott

**gyertyán-fa, bükk-fa,
tölgy-fa, rövid tölgy-fa, dorong-fa,
puha-fa,**

a legjobb minőségben a régi áron kaphatók.

6-6 Tisztelettel
ROHEIM TESTVÉREK.

Dr. Vaskovits-féle vizgyógyintézet

Budapestben,
a városmajorban (Budán) és a svábhegyen.

E 37 év óta fennálló vizgyógyintézetek nagy előnyét képezi a kényelem, jó ellátás és gondos orvosi kezelés, melyben a beteg itt olcsó árért részesülhet.

A vizgyógyimód alkalmazása a tudomány elvei szerint tulsz nélkül történik, szükség szerint villamozással és Massage-vel összekötte.

A svábhegyi intézetben legjobb minőségű vasalápfürdők (Moorbäder) is kaphatók.

A nyassáthelyek és szórakozási eszközök bőven. — Közlekedés gyors és olcsó.

Intézet igazgató-orvos **Dr. Fajth Péter.** Az intézeteket és a vizgyógyimódot ismertető könyveket szívesen küld ingyen és bérmentve az igazgatóság. 3-3

Pollacsek-féle FERTÖTLENÍTŐ SZEREK,

és pedig fertőtlenítő folyadék,
fertőtlenítő mosószappanpor

nálunk **állandóan kaphatók**, ugyszintén carbol-mész, valamint mindenféle carbol-savak, Pollacsek Emil és Társa

kristály-szoda- és fertőtlenítő-gyára

BUDAPEST, VII. kerület, Király-utca 71. szám alatt.

Budapest főváros egyedüli szállítója az összes kórházak, iskolák, nyilvános épületek, tereknek stb. szükségleteinek fedezésére. 3-6

Jó családból származott és 5-6 gymnas. osztályt végzett

ifjút

igen előnyös feltételek mellett, elfogadók gyakorukokul.

Pudler Adam,
3-3 gyógyszerész Bajmokon.

Árlejtési hirdetemény.

„A Bácséri vízi-társulatnak“ f. évi augusztus 13-án hozott 6. számú határozatához képest ezenell közhírre tötetik, miszerint a „Bácsér“ vízenek szabályozása végett szükségessé vált földkiemelési munkálatok Hegyes községében a községhezánál 1887. évi szeptember 1-én, csütörtökön reggeli 9 óraker szöbelle nyilvános árlejtés útján a legelőnyösebb ajánlat tevönök át foguak adatni.

A fogonathba veendő munkálatra nézve tájékozás végett a következők jegyzetnek meg:

1. a Szt. Tamási határban levő II. számú malomtól a pacseri határig bezárólag húzódo szabályozási vonalon a kiasándó földmennyiség 264780 köbméter tesz kl.
2. a sikeres eredmény esetén vállalkozónak elfogadott legelőnyösebb ajánlat tevő az elvállalt földkiemelési munkát f. évi szeptember 8-án különböni felelőség mellett okvetlenül megkezdeni — az összes munkát 1888. november 1-ig, — mig az első részletül megjelölt hegyesi malomig terjedő kiasási munkát pedig minden esetre meg a f. évben befejezni, s azt ideiglenes átvetelle bejelenteni köteles.
3. a kérdéssé összes munkára az előíránzat alapján kikiáltási ár 52956 frtban, mig az első részlet után 27256 frt (136280 kbm.) a második 13000 frt (65000 kbm.) a harmadik 8500 frt (42500 kbm.) és a negyedik 4200 frtban (21000 kbm.) állapított meg. megjegyeztetvén, hogy az ezen egyes s illetve negyészre felosztott Szt. Tamás, — a Bajsai vízi-malomtól a Pacseri határig, s végre a Hegyesi határban az ötödik számú malom ároka vonatkozó munkákra külön-külön is lehet ajánlatokat tenni.
4. a versenyezni kívánók, a nyilvános szöbelle árlejtés megkezdése előtt az összes úgy az egyes részleteknek megfelelő előíránzati összeg után 10% bántépnt lefizetni kötelesek.
5. Irásbelle zárt ajánlatok nem fogadtatnak el, hanem azok felbontatlanul visszaküldének.
6. A szabályozás a régi „Bácsér“ mederben vezetetik keresztül, és a munka alulról szt. Tamás községétől kiindulva veendő fogonathba.
7. A szöbän levő munkákra szerkesztett összes műszaki okmányok Hegyes községében a községhezánál, — mig az ezen munkákra vonatkozólag szerkesztett részletes árlejtési feltételeknek egy-egy példányá meg Szt. Tamáson, Feketehegyen, Hegyesen, Topolyán, Bajsán, Ó-Moroviczán és Pacserón a községhezánál, — a most kitüzött napokon — a hivatalos órák alatt mindenki részéről átannulmányozás végett be-tekintetők. 2-3

Kelt Hegyesen, 1887. évi augusztus hó 13-án.

Radimetzky Ferencz, s. k. Kiss Ábel, s. k.
választmányi jegyző. választmányi elnök.

Legelőnyösebb butor bevásárlási-FORRÁS

Basa-utca, az áll. gymnasiummal szemben.

RAKTÁRON TARTOK:
több rendbelle

háló-, ebédlő-

és szalon-berendezéseket

a legegyszerűbbtől, egész a legdúsbani kivitelig.

Elárusítottok:

2 szekrényt, fényezett diófa — —	34	frtól feljebb
2 ágy „ „ „ — —	25	„ „
1 finom kanapé-asztal „ „ — —	11	„ „
1 pamlag 4 székek — — — —	44	„ „
1 pamlag 2 nagy és 4 kis foutelel —	80	„ „
1 kényelmes díván — — — —	8	„ „

Egy teljes ágyberendezés 1 darabban finom tollakkal ellátva és párnázva 12 frt.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Adler A.,
4-6 kárpitos és díszítő.

Zenemű-kölcsonár!

Uj!! Uj!!

Zenemű-kölcsonár.

Zenekedvelők figyelmébe.

T. CZ.

Alulírott bátorodom a tisztelt zenekedvelők becses tudomására hozni, hogy több helybelle és vidéki zenekedvelő felszólításának engedve, elhatároztam magam egy, a mai kor igényeinek megfelelő

zenemű-kölcsonárt

üzletli helyiségemben f. é. szeptember hóban felállítani. Ezen kölcsonárt az összes eddig megjelent és még megjelenendő, a zeneirodalom minden ágát képviselő műveket fogja tartalmazni u. m.: Classikusok, operák, operettek, salon- és tánczene, valamint magyar és német népdalokat zongorára és hegedűre. — Hogy fentemelt vállalatot minél előbb a t. ez. közönség rendelkezésére boeshatassam, s miután az illyenmő vállalat tetemes költséggel van összekötte, ezen, főkép a t. zenekedvelők kényelmére életbe léptetendő intézmény csupán tömög előjegyzés útján érhető el, azon alázatos kérelemmel fordulok a n. é. közönséghez, hogy ebbelle törekvésemet izletben fekvő iv minél tömögesebb aláírásával támogatni kegyeskedjék.

Bövebb felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgálak.

Mely tisztelettel
Hecht Márkné,
könyv- és zenemű-kereskedése
Zomborban, iskola-utca.

4-6

Zenemű-kölcsonár!

Előleges vásári jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a vásár alkalmával itt Zomborban, vásártéri sátramban Falczióné Gusztáv ur kereskedésével szemben dusan berendezett

látyszerészeti termet

állítottam fel. Raktáron tartok nagy választékban szemüvegeket, lorgnetákat hegyi kristályból és flintüvegéből, ugyszintén szürke szemkímélő üvegeket közönségyületből, füstös szembajosoknak: színházi-, mezei- és vadászati látésüvegeket, légsúlymérőt, hőmérőt, nézőlencsét, (Lupen) göröcsüveket, vízmérteket, valamint mindenmő folyadékmérteket, párizsi különlegesüvegeket, u. m. stereoskopók és a hozzá tartozó nagy választéku svájci látványképek stb. Továbbá bátorodom figyelmeztetni, hogy a birtokomban levő szemorakészülékkel (Optometer) azon kellemes helyzetben vagyok, miszerint a szem látéretjét megvizsgálhatom és a szerint a szemhez szükségesüveget pontosan meghatározni képes vagyok.

Elvállalok mindenféle az optika szakmába vágó javításokat, melyet személyesen eszközök.

Igen tisztelt vevőim, nemkülönben a n. é. közönség eddig nyert bizalmát továbbra is kérve, maradtam teljes tisztelettel

Kellner Márton,
látészés, Szeged, hidutca 6. szám.

Előkelő orvosi tekintélyek u. m.

dr. Korányi tr. kir. tanácsos, dr. Kézsmárczy tr., dr. Kéti, dr. Schwimmer tr., dr. Stiller tr., dr. Müller Kálmán egyetemi tr., dr. Grosz Sándor megyei t. főorvos, dr. Reinitz, dr. Herman S. főorvos stb. Budapest: dr. Kállay Adolf rendelő-orvos Karlsbadban; dr. Braun tr. udvari tanácsos, dr. Rokitsky tr. kormánytanácsos, dr. Schützler tr., dr. Oser tr., dr. Winteritz tr., dr. Herez egyetemi tr., dr. Rott tr., dr. Marenzeller, Eulenthal dr. Kautz, dr. Gold udv. orvos, stb. stb. kétele folytán

(HYGIEA-SPRUDEL)

KORONA-FORRÁS.

Radkersburg mellett Steierországban.

Leglejelebb, legtisztább égvényes savanyúvíz.

a Hygiea-Sprudel nemcsak a legkifünőbb, legkellemesebb izl és legegészségesebb ital, hanem egyszerű mind az emésztési, lélegzési és vizeleti szervezettek bajában 1-5

elsőrendű gyógyvíz.

Borral vegyítve kitünő.

A forrás termény egyedül elárusítója:

Mautner Adolf,
BUDAPEST, Arany János-utca 36. szám.
Legjobb óvszer a kolera ellen.

Főraktár Zomborban:

Weidinger S. és Zs. kereskedésében.